

पृथ्वीनारायण
शाहया पुत्ला
च्याकल

यें (भीगु स्वनिगः)

२०६३ सालया जन

आन्दोलन लिपा गणतन्त्र

वये धुंकाः मन्याय्के धुंकुगु पृथ्वी जयन्ती व राष्ट्रिय एकता दिवस थ्व दै निसैं हानं सरकारं न्यायेकुगु विरुद्ध भिगः किपुलिइ च्वंगु छ्याकः लोहंतय् किपूया स्थानिय् जनता व नेवाः प्रदे श अभियानया दुजःपिन्सं पृथ्वी नारायण शाहया पुत्ला च्याकुगु दु । छ्याकः लोहंतय् भिगः औपचारीक रुपं पृथ्वीनारायणया विरुद्ध ज्याभ्वः क्वचाये धुकाः प्रहरी प्रशासनयात छले यानाः थये पुत्ला च्याकुगु खः ।

माकेया मन्त्रीतयसं राजीनामा बिइगु

यें (भीगु स्वनिगः)

नेकपा माओवादी केन्द्र पाखें सरकारय् प्रतिनिधित्व यानाच्चपिं मन्त्रीतयसं मंकाः राजीनामा बिइगु जुगु दु । विनाविभागीय मन्त्रीया हैसियतय् च्वनाच्चमह माओवादी

मन्त्रीतयसं गिरिराजमणि पोखेलया नेतृत्वय् राजीनामा बिइगु तयारी याःगु दु । नेता कृष्णबहादुर महारा राजधानी पिने वनाच्चगुलिं मन्त्री पोखेलया नेतृत्वय् भिगः बहनि दुने राजीनामा बिइगु तयारी याःगु खः । वंगु जेठय् कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवाया नेतृत्वय् नीस्वंगु सरकारय् नेता महाराया नेतृत्वय् माओवादी मन्त्रीत सहभागी जुगु खः ।

भ्रष्ट प्रधानन्यायाधीश विरुद्ध न्ह्यात छानविन आन्दोलनयात निरन्तरता विसे डा. केसी

यें (भीगु स्वनिगः)

डा. गोविन्द केसीया माग कथं प्रधानन्यायाधीश गोपाल पराजुलीया नागरिकताया प्रमाणपत्र व शैक्षिक प्रमाणपत्रयात कयाः छानविन जुइगु जूगु दु । थुकिया नितिं सर्वोच्च अदालतं प्रधानन्यायाधीश पराजुलीया नागरिकता प्रमाणपत्र व एसएलसीया दसिपौ अदालतयात उपलब्ध याकेत म्हीग बुधवाः आदेश ब्यूगु दु ।

डा. केसीयात वंगु सोमवाः ज्वनाः प्रहरी हिरासतय् तयाः मंगलवाः सर्वोच्चय् न्हिच्छ धयाथें वयान काःगु खः । म्हीगः बुधवाः सुथंसिया १० वजे सर्वोच्चय् थ्यंकःवमह केसीया मुद्दा इजलास नं ५ स न्ह्यांगु खः । पेशी न्ह्यायेवंहे अदालतपाखें माओवादी केन्द्रया वरिष्ठ अधिवक्ता रमणकुमार श्रेष्ठ व मेम्ह वरिष्ठ अधिवक्ता माधव वस्नेतं बहस यानादीगु खः । वयकःपिं निम्हयस्यां नं डा. केसी प्रधान न्यायाधीशयागु जक मखु सिंगो न्यायालययागु हे अवहेलना याःगु कारणं वं पुइकाः जेल सजाय नापं बीमाःगु जिकिर याःगु खः ।

देशया प्यख्यरं भ्रष्टाचार या जगजगी जुया च्वंगु इलय् प्रधानन्यायाधीश गोपाल पराजुली न्यायालय दुने संस्थागत भ्रष्टाचार न्यंकूगु व न्याययात ध्यवां न्याय् मीगु ज्या याःगुलिं प्रधानन्यायाधीश पराजुलीया राजीनामा फवंगु खः । डा. केसी न्यायालय दुने विकसित भ्रष्ट कृयाकलापयात कयाः छानविन यायेमाःगु व कारवाही जुइमाःगु माग नापं यानादीगु खः ।

वर्तमान समस्याया मू हा धयागु हे आइओएमया डिन डा. शशि शर्मायात वर्तमान प्रधानन्यायाधीश गोपाल पर

राजुलीपाखें पुनर्वहाली यानावीवं डा. केसी सतकय् कुहां वःगु खः । थःमहं अनसन च्वनाः बर्खास्त जुम्ह डा. शर्मायात प्रधानन्यायाधीश पराजुली हानं पुनर्वहाली यानाब्यूगु खः । थःगु हे आन्दोलनया भ्वल्य् वंगु २०७० सालय् तत्कालिन सर कारं शर्मायात पदमुक्त याःगु खः ।

प्यदँया कार्य कालया भ्वल्य् डा. शर्माया सर्वोच्चपाखें हानं पद बहाली जुइवं तत्काल आइओएमया ज्याकुथिइ वनाः पद ग्रहण यानादीगु खः । थुकियात डा. केसी प्रधानन्यायाधीश विरुद्ध प्रेस वक्तव्य पितवीवं अदालतया मानहानी याःगु धासैं वंगु सो मवाः डा. केसीयात ज्वंगु खः । थ्व नं ज्याकु वन्द जुइयुंकाः ज्वंगु यात कयाः सकस्यां अजूर्गति कथं काःगु खः ।

डा. केसीया मुद्दायात कयाः इजलास च्वनेतहे न्यायाधीशतयसं आपत्ति प्वंकुगु महसूस जू । सामान्यतः छगू मुद्दाया छगू इजलासं वयान काइगु व उगु हे इजलासं फैसला वीगु याइगु खः । तर डा. केसीया मुद्दाया अथ्य जूगु खनेमन्त । मंगलवाःया इजलासय्

सर्वोच्चया प्रधानन्यायाधीश ओमप्रकाश मिश्र व केदार प्रसाद चालिसैं च्वनादीगु खःसा बुधवाः धाःसा न्यायाधीश पुरुषोत्तम भण्डारी व बमकुमार श्रेष्ठ च्वनादीगु खः ।

थुज्वःगु ब्यागलं ब्यागलं इजलासयात कयाः केसीया अधिवक्ता सुरेन्द्र भण्डारी इजलास छाय् हिउगु धकाः न्ह्यसः नापं तःगु खः ।

लिसलय् सर्वोच्चया न्यायाधीश थुज्वःगु अवस्था न्हापा न्हापा जूगु व नजिर दुगुलिं अथ्य यानागु तर्क न्ह्यथंगु खः ।

थुकिं मेगु कथं मकाःसां न्यायाधीशं केसीया मुद्दापाखें छुय च्वनेत स्वःगु वा स्वयाच्चंगु कथं काःगु दु । प्रधानन्यायाधीश पराजुलीया विरुद्ध कथं विवादास्पद खँत पिहाः वःगु दु । कानून न्याययात कमाईया जराई दयेकाः न्याये मीगु बस्तु दयेका वःमह प्रधानन्यायाधीशया यक्को ज्या ज्याखँत छगू छगू यायां सतहलय् खने दयेकः वःगु दु । वयकःपाखें

न्यायालययात भ्रष्टाचारया केन्द्र दयेकेत यानावःगु थीथी कृयाकलाप नं न्ह्यःने वःगु दु । थुकिं देशदुने गलतधंगं न्याय-सम्पादन जुयाच्चंगु दु । गडबडी व गोरख धन्दायात न्ह्यःने तयेगु कुतः जूगु दु । व्यवस्थापिका, कार्यपालिका व न्यायपालिकाया दखी चेक एण्ड ब्यालेन्सया थासय् समन्वय व समझदारी दयेकाः इनाः नयेगु कथं भ्रष्टाचारयात संस्थागतरुपं न्ह्याकेगु ज्या जुयाच्चंगु खँयात सार्वजनिक याःगु दु ।

खिचाखिइ अप्पां कयेके मजू धाइ । प्रधानन्यायाधीश पराजुली वहे यायमेज्यूगु ज्या यानाविं वयकःया खाः व म्हयनापं फोहर क्यूगु दु । ध्यवाया लो भय डा. शर्मायात आइओएमया डीनय् पुनर्नियुक्ति छु यात , वयकःया कच्चागु चिष्टा फुकं पिने फुक खनेदत ।

डा. केसीयात सर्वोच्चं तारिखय् त्वःतेगु वयकः नं थःगु सत्याग्रह वा अनसनया ज्याभ्वःयात निरन्तरता वीगु

धयादीगु दु । प्रधानन्यायाधीश पराजुलीयात कारवाही मजुतले वा वयकः थःमहं राजीनामा मव्यूतले डा. केसीया आन्दोलन दीमखु धयादीगु खः ।

डा. केसीया आन्दोलनं सर्वोच्च अदालत जक मखु, पूरा न्याय व्यवस्थाय् हे हलचल हःगु दु । न्यायालय नं कार्यपालिकापाखें अप्रभावित जुयाः ज्या मजू धयागु खँ ला यक्को ई न्ह्यः हे नेपाली जनतां अनुभव याःगु खः । आः वयाः न्यायालय दुने संस्थागतरुपं

भ्रष्टाचार जुयाच्चंगु व ध्यवाया मोलतोल यानाः न्याय सम्पादन जुयाच्चंगु थुकिं क्यनी । स्वास्थ्य व शिक्षा क्षेत्रय् नेपाली कांग्रेस, एमाले व माओवादी केन्द्रया नेतातयगु लगानीं न्ह्याना च्वंगु दु । थुकिइ व्यथिति व अस्तव्यस्त यानाः धन कमय् यायेगु ज्याय् थुपिं ने तात सक्य दु । थ्य खँय् डा. केसीया आन्दोलनं गुथाय् तक जनताया पक्षय् न्याय वीके फै ? थ्व धाःसा स्वयं त्यं हे दनि ।

बाबासाहेब आंबेडकर

विश्राम सियेगु खः । - शेक्सपियर

गलित, व पाखें हे जूइ, गुम्हसँ ज्या याःगु दु । -एडवर्ड जे. फिलिप

नग्नता स्वास्थ्यप्रद जू । - गुलाव चन्द

समावृत्ती

त्रुटीपूर्ण संविधान

निर्वाचन लिच्चः पितव्यूगु लिपा सरकारया नेतृत्व यानाचंगु नेपाली कांग्रेस प्रतिपक्षी लाः वंगु दुसा म्हिगःया प्रतिपक्षी एमाले सहित वामगठवन्धन भावी सरकार दयेकेगु स्थितिइ थ्यंगु दु । वंगु निर्वाचन म्हिगःया दकले तःधंगु नेपाली कांग्रेस स्वंगूगु थासय लाः वंगु दुसा निगूगु थासय एमाले दकले तःधंगु व स्वंगूगु थासय लाःगु माअे वादी केन्द्र निगूगु थासय लाः वंगु दु । तर निर्वाचनया लिच्चः पिहां वःगु लच्छि धयाथें दतं नं भावी सरकार गठन जुइगु छुं नं छाँटकाँट खनेमदुनि । थुकिया कारण मेगु मखुसे संवैधानिक जटिलता व त्रुटीपूर्ण संविधान खः धयागु प्रस्त जूगु दु ।

वंगु निर्वाचन थःथःगु हैसियतयात नैतिकताया आधाय प्रदर्शन यायेमाःगु खः । तर नैतिकताया कमिया कारण छुं नं दलयाके उगु सरकार खनेदयाचंगु म्दु । सरकारय प्या प्युने थें प्युना च्वम्ह वर्तमान प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवां राजीनामा व्यूगु म्दुनिसा भावी सरकारया नेतृत्व याइम्ह वाम गठवन्धन सरकारयात छि छि थुथु यानाचंगु दु ।

सत्ताया नितिं राजनीति याना वयाचंगु थ्व दलतयगु चरित्र व व्यवहार आम जनतायात राजनीति खनाः हे वाक्कादक्क जुइधंकेगु दु । न्ह्यावले सत्ताय वनेत स्वयाचवनीपिं दलत अःपुक्क त्वःतेगु नां तर्क काइमखु । उकी आयोगयात थःगु प्रभावय लाकाः कतांमरि म्हितकाः देशया संविधान व कानुन धयागु नेतातयगु खलितइ च्वनीगु छकू रुमाल स्वयाः छुं मपाः धयागु सन्देश वीगु वीकेगु याना वयाचंगु दु ।

संघीयता विरोधी दलतयसं संविधानला ज्युं त्युं दयेकल, तर पलाः पलाः पतिं संवैधानिक जटिलतां खुद दलया नेतातहे अलमलय लानाचंगु दु । संविधानयात विज्ञतयगु सुभावाया आधारय दयेकेगु पल्सा विभेदकारी यायेगु उदेश्य हत्थासं दयेकूगु संविधाया कारण थौं इपिं थःपिं समस्याय त्क्यना चंगु दु ।

समानुपातिकपाखें प्रतिनिधित्व याइगु प्रतिनिधि सभा सदस्यया नां घोषणा यानाः बहुमत प्राप्त दल वा दलतयसं सरकार गठन यायेगु लाकि प्रदेशसभा या निर्वाचन लिपा जक समानुपातिकया घोषणायानाः न्हूगु सरकर गठन यायेगु धयागु खँ प्रस्त मजुवलय दलत थःपिं हे थःथःगु तर्कया आधारय सरकारया दावा यानाचंगु दु । थ्व समस्या संवैधानिक खःलाकि राजनीतिक धयागु खँ नं प्रस्त जूगु म्दुनि ।

बहुमत प्राप्त वाम गठवन्धन तत्काल सरकार चिलावसा थःपिसं सरकार गठन यायेगु धयाचंगु दुसा कांग्रेस छगू धुंका मेगु संवैधानिक जटिलता यात कयाः सरकार त्वःतेमफैगु धायेगु यानाचंगु दु । प्रदेशसभाया निर्वाचन लिपा जक सरकार गठन जुइगु खःलाकि थ्व प्रदेशसभा प्रतिनिधिसभा व्यागलं व्यागलं खः, स्वाके मज्यू धाइपिं नं म्दुगु मखु । खँ न्ह्यागुहे जूसां दलत त्रुटीपूर्ण संविधानया अस्पष्टतां त्क्यना चंगु दु । थुकिं यानाः तत्काल समस्याया समाधान खनेमदु ।

विदेश नीतियात क्वछीगु तत्व

छु जुइ नेपाःया विदेश नीतिया निर्धारित तत्वत ? उगु तत्वतयगु म्हसीकेगु ज्या तकं जूगु दुला ? दु धयागु खःसा, उकी न्ह्याः न्ह्यःने वंगु खःला ?

ताःहाकःगु व असहज जद्धोजहदनापं प्रधानमन्त्रीया भारत भ्रमण लिपा जुइगु चीन भ्रमणया वारे चर्चा जुयाचंगु दु । भारत भ्रमणं छगू महत्वपूर्ण जिल्ला त्याकूथेगु याःसां जबकि कूटनीति धयागु छुं युद्ध मखु । युद्धया इलय यौद्धिक कूटनीतिया आवश्यकता जुइ । तर सामान्य अवस्थाय यौद्धिक कूटनीति हास्यास्पद जक मखु, देशयात गालय क्वफायेगु छगू अपराधहे खः । भारत भ्रमणया न्ह्यः व लिपा सत्ता सिनतपाखें छु गुज्वःगु अभिव्यक्ति पिहां बल, उकिं नेपाःया जलाखःला देतनापया स्वापू व विश्वासयात ताःई तक्क नकारात्मक लिच्चः त्वःतां च्वनी । छुं नं इलय अवलेया क्षेत्रिय परिस्थितिं फाइदा काकां शासन वचय यायेत जुजु महेन्द्र चाइना कार्ड छयःथें असमय उकियात दोहरे यायेगु कुतः जूगु दु । वर्तमान क्षोत्रीय सन्तुलन वैश्विक परिवेश व थः थवय्या स्वार्थया सवर्तन विन्दुया परिवेशय चीनं थुकियात बांलाकहे

थुइकूगु दु । अथ्य खःसा कूटनीतिक परख, शैली व रणनीतिइ चीनया परम्परागतया कारण प्रधानमन्त्रीया चीनया भ्रमण भारतया स्वयाः अय्वः सजावटी जुइ, तर लिच्चः धाःसा ल्हातय लाइगु खाली जुइ । सजावटी थुगु अर्थय कि संयुक्त विज्ञप्ति नं वयेफु, छुं औपचारिक सम्झोता नं जुइ, स्वभाविकरुपं छयं संकाः लिसें सम्भावना सेगु वाचा सहितया सहमति नं जुइ । छु जुइ नेपाःया विदेश नीतिया निर्धारित तत्वत ? उगु तत्वतयगु म्हसीकेगु ज्या तकं जूगु दुला ? दु धयागु खःसा, उकी न्ह्याः न्ह्यःने वंगु खःला ? शीत युद्ध व उदीयमान सामरिक शक्तितयगु प्रभाव व कब्जा नीतिया बोलवाला दयाचंगु इलय पर्याप्त प्रति रोध क्षमता विकसित यायेमफुगु देशत व चिचीधंगु, कमजोर व निगू थरया तागतवरतयगु दखी कानाचंगु देशतयसं नालाकाःगु पञ्चशील व तटस्थताया जमाना आः मन्त । पञ्चशीलया जन्मदाता भारतं नापं नं माल धाःसा व

विश्वया हिउगु परिस्थिति व सन्तुलनयात दृष्टिगत यानाः थःगु परराष्ट्रनीतिइ व्यापक परिमार्जन याये धुंकेगु दु । थौया जमाना देश व जनताया समुन्नतीया नितिं विकासया पूर्वाधार दयेकेगु, उत्पादकत्व अय्वयेकेगु संशोधनया उच्चतम सदुपयोगया नितिं तकनिकि लगायत फुक्क दृष्टिं स्तरोन्नति, हरेक किसिमया वाहय व आन्तरिक द्रन्ध्र मुक्तिया नितिं आवश्यकताकथंया सामिप्य व सन्तुलनय आधारित विदेश नीतिया जमाना खः । विदेशनीति तत्कालया फायदाया आधारय मखु, दीर्घकालिन दृष्टिं अले समझया आधारय निर्धारित यायेमाः । थुकिया मूल ध्येय व लक्ष्य शान्ति अले देश व जनताया वृहत्तर व दीर्घकालिन लाभ जुइमाः । राज्यया चरित्र व शासनया यथास्थिति अले सुरक्षाय ध्येय जनताया वास्तविक चासोयात त्वपुइगु ज्या याइ, व लिच्चःकथं दीर्घकालिन रुपय नो क्सानदायक जुइ । नेपाःया इतिहासया न्हापांगु

वृषेशचन्द्र लाल आम चुनावलिपा जनताया न्हापांम्ह प्रधानमन्त्री विश्वेश्वर प्रसाद कोइरालां नेपाःया विदेश नीतिया वास्तविक आधार क्वछीत कुतः याःगु खः । भूराजनीतिक स्थिति, व सामाजिक साम्यताया कारणं भारतनाप विशेष सम्बन्ध व चीननाप भातृत्व पूर्ण मैत्री ने पाःया नितिं सर्वोत्तम विकल्प जूगु लिच्चः दुगु खः, उकिया छगु दसि वयकः नं थःगु बहचाहाकःगु व बलजफती हरण याःगु कार्यकालय नं वियां त्वःतूगु खः । पञ्चायत कालय जुजु महेन्द्र शाहनं थःगु तानाशाही रक्षार्थ व जनताया लोकतन्त्रया चाहनाय वन्देज तये काः भारत व चीननाप उत्पन्न वैमन्यश्यतां लाभ कायेत चाइना कार्डया प्रयोग यात ।

.....कथं

धर्मनिरपेक्ष राज्यया स्वरूप (२)

थौया विकृत पूंजीवाद (अर्थात पूंजीवाद एकाधिकार पूंजीया रुप काःगु व साम्राज्यवादया चरणय थ्यंगुलिं मजुसे भिंच्यागु शताब्दीया क्रान्तिकारी पूंजीवाद अर्थात सामन्तवादया विरुद्ध दनावःगु पूंजीवादया उदयलिपा हःगु क्रान्तिकारी धारणा खः । राज्ययात चर्च व धर्मगुरुपिनिगु नियन्त्रणं मुक्त यायेत ल्होंगु क्रान्तिकारी विचार खः । पूंजीवादया उदयस्वयाः न्हापा अय्वः दर्शन अध्यात्मकय आधारित खः । अध्यात्मक अर्थात आदि आत्मा वा द्यःवय केन्द्रित खः । थ्व द्यःवादी दर्शनमध्ये छु उदारवादी दर्शन मानववादया खँ याःसा नं उकिया मु सिद्धान्त 'भीपिं सकलें द्यःया काय म्थ्याय्पिं जूगुलिं भी फुक्क समान खः धयागु विचाः खः ।

चायेक चायेकं खः वा अज्ञानतायाहे कारणं खः । उकिंइ मध्ये यक्कोयसिगु धारणा छु दु धाःसा डेमोक्रेसी वा जनतन्त्रय सिद्धान्तया मूल आधार हे समानता जूगुलिं राज्यं छम्ह नागरिक व मे म्ह नागरिकया दखी भेद याये मज्यू फुक्क सित समान तायेकाः समान संरक्षण बीमाः । अथ्यहे यानाः बहुजातीय देशय छगू जाति व मेगु जातिया दखी समानता जुइमाः । छगु धर्म मानय यायेगु व मेगु धर्म मानय याइगु नागरिक दखी समानता जुइमाः । राज्यं सकसितं समान व्यवहार यायेमाः । थ्व विचाः गलत मखु, जनतन्त्रया आधारभूत सिद्धान्त थ्वहे खः, तर थ्व स्वयाः नं छगू तह च्वय वनाः इपिसं छु धाइ धाःसा राज्यं छगू जक धर्मयात प्राथमिकता बीगु

संरक्षण यायेगु या यायेमज्यूत, देश दुनेया फुक्क धर्मयात समान संरक्षण यायेमाः । थन दकले तःधंगु भ्रम छु दु धाःसा समान तायेकेगु व सम्मान व्यवहार यायेगु धायेगु व समान संरक्षण वीमाः धायेगु नं पाः । पाकिस्तानं थःयात 'इस्लामिक राज्य' घोषणा यानाः इस्लाम धर्मयात राज्यधर्म मानययाना राज्यं धर्मयात संरक्षण व्युगुलिं भीसं पाकिस्तानयात 'थियोक्राटिक स्टेट' धाइ धाःसा 'राज्य फुक्क धर्मयात संरक्षण बीमाः धायेगु ' मल्टिथियोक्राटिक स्टेट दयेकेत

प्रा. माणिकलाल श्रेष्ठ स्वयेगु मजुला ? राज्य सेक्युलर' जुइमाः, धर्म निरपेक्ष जुइमाः । धायेगु अर्थ भारतया महान मार्क्सवादी विद्वान क्रान्तिकारी नेता स्व. शिवदास घोषं धयादीथें 'राज्य धर्मपाखें पुरै व्यागलं च्वने माः, धयादीगु । खयतला सेक्युलर शब्दया ढीक अर्थ 'धर्मनिरपेक्ष' धायेगु याःगु दु । थ्व खँ बांलाक थुइकेत भीसं 'सेक्युलर' शब्दया पायछिगु अर्थ व सेक्युलर भावनाया उत्पत्तिवारे सीकेगु जरूरी दु । धात्थेंला सेक्युलर भावना पूंजीवादया देन खः ।

....कथं

सुयागु बुद्धि गुलि ? भ्रम व यथार्थ (६)

श्रुति व स्मृति

हिन्दुआर्यपिनिगु वेद व धर्मशास्त्रयात छसिंकरं श्रुति व स्मृति नालातःगु दु ।

श्रुति धयागु 'न्यनेगु' व स्मृति धयागु 'लुमकेगु' खः । लेखन अभ्यासया अनुपस्थिति हे वास्तवयु श्रुति व स्मृति खः । थये न्यनीबले व न्यका वइच्चंगु पुस्तान्तरण जूगु आख्यानत श्रुति जुलसा पुस्तापुस्ताय लुमकेगु यात ल्यका तयगु धयागु स्मृति जुल ।

वास्तवयु थुगु निताजि सफू घोके यायेगु व कण्ठस्थ यायेगुलिसें सतिक लाः । हिन्दुआर्यपिनिगु आपालं ग्रन्थयात श्रुति व स्मृति धयावइच्चंगु नं थ्वहे कारणं खः । धार्मिक ग्रन्थतयगु स्वैरकाल्पनिक आख्यानतयगु बाखं पुलांगु जुसानं उकियात लिपिबद्ध यायेगु ज्या धाःसा यक्व लिपा जक जूगु तथ्य पिथंगु दु ।

वेद व महाभारत थेंज्याःगु आख्यानत तःदं लिपा च्वइतःगु खः । गुकियात हिन्दुआर्यतयसं छुहे लिधंसा मदयक दलदलः लखौलखः दँ न्यःने धकाः च्वइतःगु दावी याःगु दु । तर थ्व आत्मरती सिवाय मेगु छुहे मखु ।

थयें हिन्दुआर्य समाजयु घो के याइगु परम्परा जुया वन ।

हिन्दुआर्य समाजयु सुनां छुंनं ग्रन्थत कण्ठ याये फत धाःसा वहे समाजयु विद्वान नाला तइ ।

हिन्दुआर्य समाजयु घोके याये गु दक्षतायात बौद्धिकताया मापदण्ड दयेकल । थौकन्हयु ब्रम्हुतयगु थुगु देयया सत्तायु दुगुलिं अमिगु अवधारणा कथंया शिक्षा प्रणाली दु । सफू ज्वलं नं वहे कथंया खः । उकिसं परिक्षायु घोके यानाः ब्वन व आपाः ल्या हइपिनिगु हे वाह वाह याइ । तर उगु ब्विमिपिनिगु सिर्जनशीलता गुलि दु धयागु खँया गुबले नं जाचे याइमखु ।

थ्वहे सिर्जनशीलतायात मापन यायेगु प्रणाली मदु ।

चःछि आखः ब्वनेगु व कन्हयु जाचँयु बांलाक्क ल्या हयेगु खँया भाः दु । युरोपेली मापदण्डया शिक्षा नीति नेपालयु हइमखु छायु धाःसा हिन्दुआर्य समाजयु तःधिजुपिं घोकेने पहया नितिं उलि पायछि मजू ।

थ्वहे घोके याइगु संस्कृतियात हःपाः विइत ज्याकःमि ल्यज्या ज्याखँ नं अवलम्बन याःगु दु ।

सर्ग-पाताःया खँत घोके यानाः लोकसेवा आयोगयु उतीर्ण यासें राज्यया सेवा याये त वनी । योग्यता व प्रतिस्पर्धाया

नामयु वहे ब्रम्हुतयगु ल्यज्या जुयाः कर्मचारीतन्त्रयु दुहां वनी । थुकिया लिपाः लिच्वः अःखः जुइ । नेपालयु सुशासन मन्त धकाः अन्तर्राष्ट्रिय जगततक्क नेपाःयात वदनाम यायेत कमे याइगु । अयसां सु खःले ? वहे कथित योग्य व दक्षिणं मखुला ? भ्रष्ट धकाः इमिसं हे नां कमे याइ । थःपिन्त योग्य धकाः धाइपिसं तुं देयु न्ह्याकाचर्चपिं छायु असफल राज्यया दर्जायु दु ?

छायु हलिंयाहे गरिव देयुत मध्ये न्ह्यःने धलखयु नेपाःया नां न्ह्यःने वइ ? वास्तवयु थुगु देश न्ह्याकाचर्चपिं सिर्जनशीलता मदयाः खः । न्हूगु विचाः व प्रगतिशील चिन्तन इमिके मदयाहे खः । घोकेने शिक्षां मेमे गु सिर्जनात्मक लँपुत लः ल्हाये फइमखु ।

धायुगुहे खःसा नेपाः देयु यात सुना स्यंकाविल ? समाजयु आः तर्क नं अछूत नालातःपिं आत्मसम्मान तंका चंसानं देयु यात मतिना याइपिं दलितपिसं दे य यात स्यंका च्वंगु खःला ? थःगु छँ बूपिं मेपिन्त हकदावी लः ल्हानाः मुगलानयु वनीबुतो यानाः वनीपिं देयुयाहे आदिवासीतयगु

बलदीप प्रभाश्वर चामलिङ

हुनिं देयु स्यानाच्वंगु खः ? नेपालयु तु च्वना आः तर्क अनागरिक जुयाः म्वाना च्वने मालाचर्चपिं मधेसीपिनीगु हुनिं दे य बर्वाद जूगु खः ? हिन्दुजातीय संकीर्णवादपाखें न्ह्याबले निरपेक्ष जुइगु थुपिं श्रमजीवी ब्रम्हुतयगु हुनिं खः ।

देशं सास्ती फयुमालाच्वंगु दु ? कदापि थये मखु । घोकेने क्षमता व योग्यताया हवाला बियाः संघीयता, समानुपातिक प्रतिनिधित्व व आरक्षण थेंज्याःगु मुद्दायात हँसीमजाक्या विषय दयेका राज्यसंयन्त्रयु तु न्ह्याबले अनाधिकृत रूपयु ल्हातयु काये त्यंगु हुनिं देयुया दुर्दशा थये जुल ।

..... कथं

पृथ्वीनारायणं एकीकरण मखु, राज्य विस्तार

यें (भीगु स्वनिगः)

गणतन्त्र नेपालयु जुजु पृथ्वीनारायण शाहया नामयु हाकनं थुगुसी पुस २७ गते पृथ्वी जयन्तीया दिं विदा ब्यूगु व निसःत्या दँसिवें अप्ठः दँ न्ह्यः पृथ्वीनारायण शाह नं नेपाः एकीकरण याःगु मखु, थःगु गोरखा

राज्य विस्तार याःगु धैगु सः ज्वनाः म्हिगः विहिवाः छगू विरोध सभा व मोटरसाइकल च्याली याःगु दु ।

नेवाः जागरण मञ्चया व नेपाः युथ अर्गनाइजेशनया मंकाः ग्वसालयु यँया असनयु मुनाः किपूया छ्याकः ल्वहँतक मोटरसाइकल च्याली न्ह्याकूगु खःसा वसिवें न्ह्यः असनयु छगू विरोध सभा नं जूगु खः । ने वाः जागरण मञ्चया नायः सुजीव बज्राचार्य न्ह्याकूगु उगु विरोध सभायु भाजु बज्राचार्य ज्याभवः न्ह्याकेगु भवलयु पृथ्वीनारायण शाहथें जाःम्ह जुजुयात एकताया प्रतीक धकाः नालेगु धैगु थौंया गणतान्त्रिक राज्ययु छगू हास्यास्पद खँ धकाः धयादिल । अथेहे उगु विरोध सभायु नेपाः युथ अर्गनाइजेशनया सुमन सायमिं पृथ्वीनारायण शाह नं उगु इलयु नेवाःतयुत याःगु क्रुर दमनयात आःतक राज्यं यानाः वयाच्वंगु दिन अले थुकिया हे दसू धैगु अव्यावहारिक सतक विस्तार खः धकाः नुगःखँ तयादीगु खः । ज्याभवलयु नेवाः न्ह्यलुवाः मल्ल के. सुन्दरं नेपालयु शाह वंशया शासन न्ह्यासांसिसें भाषिक अधिकारया दमन सुरु जूगु खः धकाः धयादीगु खःसा वयकलं शाह वंशया शासनयु जनताया हितया खँ मजुसे थः सत्तायु च्वनेया नितिं थीथी प्रपञ्च जूगु व थःहे दाजुकिजापिनिगु हत्या जूगु खँ कनादीगु खः । देसयु लोकतान्त्रिक गणतन्त्र पलिस्था जुइवं पृथ्वी जयन्तीया विदा क्वपाले धुकूगु खःसा आः वयाः प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाया पालयु हाकनं विदा ब्यूगु धैगु लज्जास्पद खँ खः धकाः भाजु सुन्दरं न्वःवानादीगु खः । सुन्दरं शाह वंश वयेन्ह्यः नेपाःया लाग्गा इलाहावादतक दूगु खँ नं कनादीगु खः । यँया असनयु जूगु उगु विरोध सभायु नेवाः जागरण मञ्चया संयोजन पुचःपाखें उमेश स्थापितं गोरखा राज्य विस्तार याःम्ह जुजुयात नेपाः एकीकरणया एकताया प्रतीक कथं आःया गणतान्त्रिक नेपाःया जनतां गबलें स्वीकार मयाइगु खँ तयादिलसा ज्याभवलयु नेपाः युथ अर्गनाइजेशनया श्यामकृष्ण प्रजापतिं नं थःगु नुगःखँ तयादीगु खः । असनयु जूगु उगु विरोध सभा क्वचायेकाः मोटरसाइकल च्याली किपूपाखे न्ह्याःगु खः ।

सेवाया लकस दयेकाबीत इनाप

यें (भीगु स्वनिगः)

आर्थिक समृद्धिया नारायात व्यवहारयु छयला यंकेगु नितिं भ्याट रहित सेवाया लकस दयेकाबीत व्यवसायीपिन्सं राज्ययात इनाप याःगु दु । यल जिल्लाया रेण्टल क्याटरिङ्ग तथा पार्टी प्यालेस संघं यल जिल्लापाखें निर्वाचित जनप्रतिनिधिपिन्त हना ज्याभवः यासें सेवाग्राहीपिनिगु हितयु व्यवसायीतयसं थुगु माग याःगु खः । संघया नायः राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठं क्याटरिङ्ग व पार्टी प्यालेस व्यवसायपाखें थीथी समस्याया दथुइ लजगाःया क्ःताः बियाच्वनागु खँ न्ह्यथनादिल । '१३ प्रतिशत भ्याट व आयकर स्वयां थुगु क्षेत्रया सेवाप्रदायकपिन्त पेन्सनया व्यवस्था तव लगानीया बीमा व्यवस्था याकेफःसा व्यवसाय च्वन्त्याइगु निश्चित खनेदु' श्रेष्ठया धापू खः । थुगु क्षेत्रयु नियमयात परिमार्जित यानाः म्त्वः दयेकेफःसा सेवाग्राहीपिन्त नं अःपुइगु व राज्यया आर्थिक समृद्धियागु योजनायु नं तिवः जुवनीगु श्रेष्ठया धापू खः । प्रतिनिधि सभा सदस्य पम्फा भुसालं यलयात सांस्कृतिक जिल्ला घोषणा यायेत पहल यायेगु धयादिल । भुसालं क्याटरिङ्ग व पार्टी प्यालेस व्यवसायस भ्याट व आयकर व्यवस्थायात म्त्वः याकेत थःपिन्सं पलाः न्ह्याकेगु प्रतिवद्धता च्वंकादिल । यल क्षेत्र नम्बर २या प्रदेश सभा सदस्य माधव पौडेलं यलया दक्षिण भेगयात पर्यटकीय गन्तव्य कथं विकसित यायेत व्यवसायीपिन्स भूमिका म्हितेमाःगुलिइ वः बियादिल । ललितपुर उद्योग वाणिज्य संघया नायः कृष्णलाल महर्जनं क्याटरिङ्ग व पार्टी प्यालेस व्यवसाय च्वन्त्याकेत व यलया आर्थिक विकास यायेत मुक्कं उद्योग वाणिज्य संघ सभासदपिंलिसे न्ह्यज्यायेगु योजनायु वः बियादिल । ज्याभवलयु क्षेत्र नम्बर ३ या प्रतिनिधिसभायु निर्वाचित पम्फा भुसाल, प्रदेश सभाया जीवन खड्का, क्षेत्र नम्बर २ या कृष्णलाल महर्जन, प्रदेश सभाया ज्ञानेन्द्र शाक्य, माधव पौडेलपिन्त नं सम्मान याःगु खः । ज्याभवलयु नेपाल राष्ट्रिय पार्टी प्यालेस तथा क्याटरिङ्ग व्यवसायी महासंघया नायः अरुण शंकर वैद्य, इभेन्टस एण्ड भेन्यू एसोशियसन अफ नेपालया नायः अनिल शर्मा लिसें थी थी वस्तुगत संघया नायः व ललितपुर उद्योग वाणिज्य संघया पदाधिकारीपिनिगु उपस्थिति दुगु खः ।

प्रेरक प्रसंग : मिखा कांम्ह फोटोग्राफर

भारतया ३८ दँया प्रणव लाल जन्मजात हे मिखा कांम्ह खः । तर वयकलं बांलाक्क तस्विर कायेफुम्ह खः ।

साइबर सुरक्षा विशेषज्ञया रूपयु ज्या याइम्ह न्ह्याबले न्हूगु न्हूगु ट्याक्निक, न्हूगु एप्सलिसें ज्या यायेगु लिसें वय कलं ब्लक नं च्वयेगु यात ।

वयकः ईया तसकं पक्का व इमान्दार म्ह खः । वय कःया बाखं कहानी दया व सहानुभूतिलिसें मखु वीरतां जायाच्वंम्ह खः ।

धाइगु नापं दु 'मनया हार हार खः, मनया जीत जीत खः'

वयकःयात थुगु दसि चरितार्थ जूगु दु ।

फोटोग्राफीलिपा वयकःया विचाः वारयु थयें धइतःगु दु 'थुकिया ल्युने छुं हे तःधंगु कारण मदु । मात्र मनुतयसं न्ह्यःने उगु तस्विर हयेत त्यन व जिं जक स्वयेफु ।'

पकृति पर्वतयात नं थःगु क्यामरायु कैद यायेगु मन्तुनाच्वंगुयात मनुतयसं उलि ययुकेगु मयाः ।

थःगु ड्रिम प्रोजेक्टया आजुं कथं वयकलं अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरिक्ष स्टेसनपाखें धरतीया तस्विर काये त्यनागु धयादील ।

उकिया अलावा ज्वालामुखिपाखें वने जुइगु भिमकाय गाःया नं तस्विर नं काये मदु ।

छुंनं बस्तुया सःया लिधसायु तस्विर कायेगु याइ ।

वयकलं फोटोग्राफीया नितिं छुंनं औपचारिक प्रशिक्षण नं काःगु ला मदु अयसा तस्विर कायेत गुगु उपकरणयात छयली उकिया आविस्कार नं थःम्ह हे याइ ।

वयकःया कथं, 'जि तस्विर कायेगु नितिं छुंनं ताजिया ट्याक्निक म्छयला जि चलायमान हलंज्वलया सःया माध्यमपाखें

यजु खालिङ

जक थुइकेगु याना ।' थःगु पृथक ट्याक्निकवारे विस्तरुपयु 'जि न्ह्यापनयु छगू उपकरण छ यला न्ह्यःनेया हलंज्वलया थायु स्थितिवारे ज्ञान विइ सःया पिचपाखें उगु हलंज्वल पाखें उगु हलंज्वलया जा पत्ता लगे जुइ व सःया शक्तिपाखें जित उकिया उज्यालोपना महसुस जुइ ।'

सिमकार्डयु केवाइसी लागु

यें (भीगु स्वनिगः)

नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणं केवाइसी (नो योर कष्टुमर) लागु याइगु जूगु दु । न्ह्याथ्यं सिमकार्ड इनाविइगु व्यवस्थायात निरुत्साहित यायेत केवाइसी अनिवार्य यायेत्यंगु प्राधिकरणं जानकारी ब्यूगु खः । केवाइसी लागु जुइधुंकाः छम्ह व्यक्तिकं थःगु परिचयपत्रपाखें आपालं न्याकूनिसें न्ह्यकूतक्क जक सिम पिकाये खनेगु दु ।

लिपांगु इलयु फोनपाखे जुयाः वनाच्वंगु आपराधिक गतिविधि अप्ठःया वनाच्वंगु धकाः प्राधिकरणं उगु क्रियाकलाप पनेत केवाइसी लागु यायेत्यंगु नायः दिगम्बर भां

नं जानकारी बियादीगु खः । प्रहर ीयाकथं छम्ह व्यक्तिया नामं निसः स्वयाः आपालं सिम पिकाःगु खने दुगु दु । 'सिम पिकाइगु इलयु परिचयपत्र आवश्यकता स्वयाः आपाः फोटोकपी याइ, अज्याःगु फोटोकपी म्वाःमदुगु ज्या याइपिं

मनुतयसं न्याइ', वयकलं धयादी, 'अज्याःगु हे परिचयपत्रपाखें सिम न्यानाः आपराधिक क्रियाकलाप यानाः वयाच्वंगु खनेदुगु खः ।' अथेहे, अज्याःगु म्वाःमदुगु क्रियाकलापपाखें परिचयपत्र धनी धाःसा वेखबर जुइगु दु । सेवा

नेपालभाषाया नक्सांकनया विषयस वर्कशप

येँ (भीगु स्वनिगः)

संसारय् म्वानाच्वंगु न्यायगु नं भाषाया छगू थःगु हे लाग्ना दइ । अले व भासं न्वःवाइगु लाग्नाया छगू नक्सा दइ धैगु खंयात दुवालाः ने पालभाषाया नक्सांकनयात कयाः बुधवाः छगू तःजिगु वर्कशप जूगु दु ।

वर्ल्ड एजुकेशनया सपोर्टय् समुन्त नेपालया ग्वसालय् जूगु उगु वर्कशप ज्याभवलय् स्वनिगः दुने येँ व यल लिसें ख्वपय् न्वःवाइगु नेवाः भासाया नापनापं दोलखा, रामेछापनिसें कयाः यल दुनेया हे प्याङ्गामय् न्वःवाइगु भाय् नं नेवाः भाय् हे खः धइगु खंया चर्चा जूगु खःसा येँ व यल दुने न्वःवाइगु नेवाः भाय् आपालं ज्वःलाःगु खं पिहाँ वःगु खः ।

समुन्त नेपालया कार्यकारी निर्देशक योगेश श्रेष्ठ थःगु नुगःखँ तयाः न्याकादीगु खःसा वर्कशपय् सीमा आचार्य वर्कशप न्याकादीगु खः ।

संचार माध्यमया विकासय् आः इन्टरनेट नेटवर्क छगू मजिमगाःगु अंग जुड्हुंकूगु व मचातयत् नेवाः भासं ब्वंकेत इन्टरनेटया लिधंसा मकाःसे मगाःगुलिं मचातयत् ल्वय्क थीथी हलंज्वलं इन्टरनेटय् तयेत गुगु नेवाः भाय् छयलेगु धैगु खंयात कयाः उगु वर्कशप जूगु खः ।

उगु वर्कशपय् नेवाः वस्ती नेवाः स्कूल अभियानया अभियन्तापिं दीपक तुलाधर, नवीन थेचमि, रमिता बज्राचार्य, रेणुका बज्राचार्य, लसता सिंहया लिसेलिसं मचा साहित्य व नेवाः साहित्यय् पलाः न्याकाः चर्चापिं बंशीधर बज्राचार्य, विष्णु चित्रकार, राजितबहादुर श्रेष्ठ, दर्शनवीर शाक्य, राजनलाल जोशी (रास जोशी), मीना बज्राचार्य आदिपिन्सं ब्वति कयादीगु खः ।

प्रदेश १ या राजधानी धनकुटा जुड्माःगु माग

येँ (भीगु स्वनिगः)

धनकुटायात प्रदेश ल्याः १ या राजधानी दयेकेमाःगु माग तयाः म्हिगः प्रधानमन्त्रीया सरकारी निवास बालुवाटारय् धर्ना ब्यूगु दु । हरेक हिसाबं राजधानीया नितिं धनकुटा हे उपयुक्त खनेदुगु धकाः धनकुटाया प्रदे श सांसद, नागरिक अगुवा व व्यवसायीलगायततयसं थौं सुथय् ९ ताः ईनिसं १०:३० ताः ईतक्क धर्ना ब्यूगु खः । धनकुटायात प्रदेश राजधानी क्वःछीमाःगु माग यानाः धनकुटावासीतयसं जिल्लाय् नापं आन्दोलन न्याकाः वयाच्वंगु दु । नेकपा (एमाले) धनकुटाया छयाञ्जे सुरेन्द्र पौडेलं भूगोल व संरचनागत हिसाबं राजधानीया नितिं धनकुटा हे उपयुक्त जुड्गु दावी यानादिल ।

भाषा, साहित्य व संस्कृतिया स
बनाइ राख्ना, राम, ३०७.७
नेवाः एफ. एम. १०६.६
विद्यार्थि (२०७६) न्यागदिनेपत्रकदिस, नेवा-जुवाया जौरत ठानादिस

नेवा एफ. एम. १०६.६
कर्मचारी, कर्मचारी विद्यार्थी
नेवा नं ३३३३३३

तिसा बांलाकेगु, शोभा बढे यायेगु जक मखु छि व छिकपिनि मस्तयगु भविष्यया लागि नं खः

भक्ति वस्तुको उचित मूल्य
Special in Gold, Silver, Precious Stone & Diamond Ornaments

तिसा ज्वलं TISA DIAMOND
Pyukha Tole, New Road, Kath. Tel: 4258043 (Shop), 4435662 (Res)

तिसा ज्वलं

लुं वःया भाः (तोला)	लुमंकादिसँ
छापवाल लुं - रु. ५६,०००/-	तिसा ज्वलं, प्यूखा थःगु हे छेंसं (प्राइम बैकया ल्यूने)
तेजावी लुं - रु. -	
वहः - रु. ७४५-	

फोन नं. : ४२५८०४३ (पसः), ४४३९८६२ (छें)

राष्ट्रियसभा निर्वाचनया तयारीइ आयोग

येँ (भीगु स्वनिगः)

राष्ट्रियसभा निर्वाचनया कार्यतालिकाकथं निर्वाचन आयोगं ज्या न्यायकूगु दु । निर्वाचन आयोगं बुधवाः सार्वजनिक याःगु तालिका माघ २४ गते फुक्क प्रदेशय् उच्च अदालत दुगु थासय् मतदान जुइ

। मतदानया ई धाःसा सुथय् १० ताः निसं ३ ताःतक्क क्वःछीनातःगु दु । निर्वाचन आयोगया प्रवक्ता नवराज ढकालं थौनिसं कार्यतालिकाय् ज्या न्यायकूगु जानकारी बियादीगु खः । राष्ट्रियसभा दुजः निर्वाचनय् निद्रः व ५६ म्हतयसं मतदान यायेफइगु दु । मतदान क्वःचाःगु हे दिनय् न्हिनय् ४ ताः ईनिसं मतगणना न्यायकूगु प्रवक्ता ढकालं जानकारी बियादिल । राष्ट्रियसभाय् प्रत्येक प्रदेशपाखें थ्यंमथ्यं स्वम्ह मिसा, छम्ह दलित व अपांगता जूम्ह व्यक्ति वा अल्पसंख्यक लिसे मेपिं स्वम्हनापं च्याम्ह छनौट याइगु संवैधानिक प्रावधान दु । उगु बाहेक सरकारया सिफारिसय् राष्ट्रपतिपाखें छम्ह मिसानापं स्वम्ह राष्ट्रिय सभाय् मनो नीत जुइ । राष्ट्रियसभा दुजःतय्गु निर्वाचक मण्डलसं प्रदेशसभाया दुजः लिसे गांपालिकाया नायः, न्वकु, नगरपालिकाया प्रमुख व उपप्रमुख दु ।

राजधानी क्वःछिगु अधिकार मद्दु : मन्त्री थापा

येँ (भीगु स्वनिगः)

कानून न्याय व संदीय व्यवस्थामन्त्री यज्ञबहादुर थापां प्रदेशया र राजधानी क्वःछिगु अधिकार सरकारयात मद्दुगु खँ तयादिगु दु । पोखरा उद्योग वाणिज्य संघया पोखरा प्रदर्शनी केन्द्र म्हिगः जुगु ज्याभवलय् न्ववानादिसं वयकलं प्रदेशया राजधानी प्रदेशसभाया निगू तिहाइ मत संख्यां जक क्वःछिइ फइगु अधिकार संविधानय् दुगु स्पष्ट यानादिगु दु । प्रदेश सभाया कार्य सञ्चालन यायेगु थाय व प्रदेश प्रमुखया नियुक्ति धाःसा याकनं यायेगु खँ कनादिसं मन्त्री थापां निजी क्षेत्रयात विस्कं तयाः देय्या समृद्धि व आर्थिक विकास सम्भव नजुइ मफइगु विचाः प्वकादिल ।

खुम्ह मिसातय्गु उद्धार

येँ (भीगु स्वनिगः)

साउदी अरब यंकेगु नितिं खुम्ह मिसातयत् प्रहरी उद्धार याःगु दु । प्रक्रिया पूमवक भारत जुयाः साउदी अरब वने त्यपिं खुम्ह मिसातयत् प्रहरी धादिडया धाकें पाखें बुधवाः बहन उद्धार याःगु खः । थये उद्धार यापिं मिसातयत् माःगु परामर्शया नितिं माइती नेपालयात जिम्मा ब्यूगु दु । साउदी अरबय् ज्या मिले याना विड धकाः बांलाक म्ह तर्क मस्यूपिन्सं धाकें तक थये सःता बुटवलया नितिं गाडी च्वने त्यंगु इलय् शंका जुयाः न्यने कने यायेगु भवलय् प्रहरी उमित ज्वंगु खः । उद्धार यापिं मिसात दाइ घोराहीया ३५ दँया प्रसाद विश्वकर्मा, इलामया ३० दँया सुमन पाँचकोटे व तेह्रथुमया ३७ दँया शर्मिला कुमारी संकटायात ज्वनाः न्यनेकने याःगु दु । उपिं साउदी अरबं विदाय् वयापिं धकाः प्रहरीयात धाःगु दु ।

जलवायु हिलासुबारे अष्ट्रेलियाली वैज्ञानिकपिनीगु अनुसन्धान

एजेन्सी

अष्ट्रेलियाली वैज्ञानिकपिसं थौकन्हय् खनावयाच्वंगु जलवायु हिलासुया लिचःया बारेय् गहन अनुसन्धान यानागु न्हयथंगु दु । लिपांगु इलय् अष्ट्रेलियाय् वातावरणीय असन्तुलन जुयाच्वंगु दु । उकिया हुनिं तापक्रमय् अस्वभाविक व ताः ई लिपा अप्वयाच्वंगु दु । नकतिनि जक वःगु बुखं कथं सिङ्गीया तापक्रम ४७ डिग्री सेल्सियसतक्क थ्यंगु दु । थुकियात थनया करिव ८० दँ लिपाया दकले अप्वः तापक्रमया रूपय् खनाच्वंगु दु । उकिया अस्वभाविक तापक्रमयात थनया अधिकारीतयसं जलवायु हिलासुया लिचःया रूपय् व्याख्या याःगु दु ।

थुकिया खँचुइ अनुसन्धान न्याकागु अधिकारीतयसं न्हयथनादिल । अष्ट्रेलियाली दक्षिणी समुद्रय् अमिसं थुज्वःगु अनुसन्धान याःगु खः । समुद्रया गहिराइतक्क थ्यंका थुज्वःगु अनुसन्धान यायेत रोबोटयात छयले त्यनाचवंगु दु । अष्ट्रेलियाया कमलनवेल्थ वैज्ञानिक व औद्योगिक अनुसन्धान संस्थापाखें वैज्ञानिकपिनीगु छगू पुचलं थुज्वःगु अनुसन्धान न्याकीगु अधिकारीतयसं न्हयथनातयु बुखय् न्हयथनातःगु दु । थुगु समुद्रय् वैज्ञानिकतयसं थ्यंमथ्यं नं ३ निसं ५,००० मिटर

तक्क क्हांवना अनुसन्धान याइगु जूगु दु ।

उकिया नितिं रोबोटइत् छयला याइगु जुल । क्वय् गालाय् थ्यंका थुज्वःगु ताजिया अनुसन्धान मजुनि थुगु न्हापांगु खुसि अमिसं थुगु अनुसन्धान न्याकाके त्यनागु जानकारी विडत थुगु संस्थां बियातःगु बुखय् न्हयथनातःगु दु । उगु अनुसन्धान टोलीया छम्ह प्रमुख वैज्ञानिक स्टीभ रिन्टालुं जिमिसं थुज्वःगु अनुसन्धान न्हापांगु खुसि यायेत्यनागु जुल । उगु समुद्रया दक्षिण गोलार्ध ताप बहन याये फैगु क्षमता व कार्बनडाइअक्साइडया अवस्थितिया बारेय् तथ्य सिइकेफैगु जुगु दु । हलिया तापक्रम विशेष यानाः समुद्रया हुनिं आपालं लिचः लात । थुकिया अनुसन्धानं जलवायु हलिया थौया अवस्था व वड्गु पुस्ताया नितिं थुकिं लिचः लाइगु क्षमताया बारेय् न्हूगु तथ्य पत्ता लगे जुड्गु धयातःगु दु । हलिइ लिपांगु छुं दँय् हलिमय् उष्णता अप्वयाच्वंगु दु । थुकिया हुनिं जलवायु हिलासु जूगु वैज्ञानिकतयगु धापू दु ।

थः मस्तयत् मां भाय् स्यनादिसं, मां भाय् ब्वनादिसं,

आयो नून खाउँ स्वस्थ रहौ

गाउँसम्म आयो, "आयो नून" यसले लगायो घेरै गुन

आयोडिनको कमीबाट हुने विकृतिहरुः

१. गर्भ रहिने, मात शिशु जन्मिने, अइ भइ भएको शिशु जन्मिने, जन्मेको शिशु बढि मर्न सक्ने ।
२. बन्नासह बहिरा, लघटा, नहेउर, रामपुट्के, डेटो आदि हुन सक्ने ।
३. पडाईमा कमजोर भई पटक पटक फेन हुनुको साथै खेतकृषमा समेत बचाइ फर्सक्ने ।
४. गनगाइ आउने, सुस्तमनस्थिति हुने ।
५. आयोडिनको कमीले I.Q. Level कम हुने ।
६. आयोडिनको कमी भएमा मासिबहुतामा आलस्यमय आउने, काम गर्ने अमत्तामा कमी आउने ।
७. आयोडिनको कमीबाट गर्भवतृले दुध कम दिने ।

आयोडिनको कमीबाट हुने विकृतिहरु उन्चार गरेर हुटाउन सकिदैन । त्यस्ता विकृति आउन नदिन एकमात्र उपाय आइरै वैश्व आयोडिनयुक्त दुई बालबालिकाको चिन्ह अंकित पारकेटको मूल मात्र प्रयोग गर्दा ।

साल्ट ट्रेडिङ्ग कर्पोरेशन लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय: पौ.ब.नं. : ८८३, कालिमाटी, काठमाडौं, नेपाल, फोन नं. : ४२५०३१४, ४२५०३५, ४२५०३६, फ्याक्स नं. : ९७३-१-४२५०३०९, ४२५०३१५